

ချင်းလူမျိုးနှင့်ကျွန်တော်

ရန်အောင်

သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အမှတ်-၅၀၆၊ နှာ-၂၁-၂၆ အထိ။

ကျွန်တော့်အဘိုး ချင်းလူမျိုး

ကျွန်တော့်အမေ၏ဖခင် တိုက်သူကြီးဦးရိုးမှာ ချင်းလူမျိုး ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်သည်လည်း ချင်းသွေး ပါသူဖြစ်ရာ ချင်းလူမျိုးများကို ခင်မင်မှု၊ လေးစားမှု၊ စိတ်ဝင်စားမှု ထက်သန်ခဲ့ပါသည်။

မြေထဲမြို့၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့တို့၏အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ချင်းလူမျိုးများ နေထိုင်ကြသည့်ရွာများရှိရာ ထိုချင်းရွာများကို စုပေါင်း၍ "ခေါ်သံမီတိုက်နယ်"ဟုခေါ်၏။ ထိုခေါ်သံမီတိုက်နယ်ကို အုပ်ချုပ်ရသူမှာ ကျွန်တော့်အဘိုး တိုက်သူကြီးဦးရိုးဖြစ်လျက် မြန်မာကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ အဲ၊ အန်၊ တေးထပ်၊ ဒွေးချိုး၊ လေးချိုးစသည် များကို ရေးစပ်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ချင်းလူမျိုး အရေးပိုင်

ကျွန်တော် ၅ နှစ်သားအရွယ်တွင် မင်းဘူးမြို့အနီး စက်တော်ရာဘုရားသို့ မိဘများနှင့်အတူ သွားရောက်ဖူးမြော်ရာ ဘုရားဖူးလာကြသောချင်းလူမျိုးများကို သူတို့၏အမျိုးသားဝတ်စုံများဖြင့် တွေ့ရ၏။

မင်းဘူးမြို့အနီးတွင် မုန်းမြစ်၊ မူးမြစ်ဟူ၍ မြစ်ငယ်နှစ်ခု ရှိလေရာ ထိုမြစ်တို့၏နံဘေး ဝဲယာတွင် ချင်းအမျိုးသားအမြောက်အမြားတို့ နေထိုင်ကြသဖြင့် စက်တော်ရာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

မင်းဘူးမြို့နယ်တွင်သာ ချင်းလူမျိုးများ နေထိုင်ကြသည်မဟုတ်၊ မြေထဲ၊ ဆင်ပေါင်ဝဲ၊ အောင်လံ၊ တောင်တွင်းကြီး၊ သရက်၊ ပြည်စသော မြို့နယ်များတွင်လည်း ချင်းလူမျိုးများ နေထိုင်ကြရာ သရက်မြို့တွင် သာသနာပြုဆရာတို့တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သည့်ချင်းကျောင်းခေါ် အင်္ဂလိပ်မြန်မာနှစ်ဘာသာသင် ကျောင်းရှိသဖြင့် ချင်းလူမျိုးများ ခေတ်ပညာသင်ကြားကြရလေသည်။

ထိုချင်းကျောင်းမှ ပညာသင်ကြားတတ်မြောက်သည့်ချင်းလူမျိုးပုဂ္ဂိုလ်တဦးမှာ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်တွင် အရေးပိုင်ရာထူးအထိ ရရှိဆောင်ရွက်ရလေသည်။

ချင်းကလေး ဖဝေ

ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က ရုပ်သေးပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲများ ကြည့်ရှုရာ ချင်းလူမျိုးအကြောင်း ကပြသည့်ပွဲများကို အထူးစိတ်ဝင်စားလျက် ထပ်ကာထပ်ကာ ကြည့်သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ "ချင်းကလေး ဖဝေဇာတ်"

ဘုရင့်သမီးတော် မကြေးမုံသည် ခရီးသွားရင်း မျက်စိလည်လမ်းမှားသွားရာ တောထဲတွင် ချင်းကလေးဖဝေနှင့်တွေ့ပြီး ချစ်ကြိုက်စုံမက်ကြ၏။

ဖဝေနှင့်မင်းသမီးတို့ နေပြည်တော်သို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ မင်းသမီး၏ခမည်းတော်ရှင်ဘုရင်က ဖဝေကို နှင်ထုတ်သဖြင့် ဖဝေ ငိုသောအခါ ကျွန်တော်ပါ မျက်ရည်ကျမိသည်။

ဖဝေ၏ ငိုချင်းမှ တပိုင်းတစကိုပင် ကျွန်တော် ယနေ့တိုင် မှတ်မိနေပါသေးသည်။

"ဖဝေ တောင်ယာအလယ်တုန်းကတော့ လှောင်ကာတကတ်ပြော"ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

"ယာတောအလယ်မှာ၊ ငါပြောမယ် ရွှေဘုရင်ရဲ့၊ နင် ဆင်ခြင်အုံး..."ဟူ၍လည်းကောင်း၊

"မိုးစဲရာတွင်၊ ရိုးထဲအသာဝင်၍၊ တစ်ပါးခင် စားချင်တယ်ဆိုလို့ကောက်ခဲ့ရ၊ ဖားကင်ခြောက်တွေနဲ့ မြောက်ဥတွေ အပင်း..."ဟူ၍လည်းကောင်း တပိုင်းတစ မှတ်မိပါသေး၏။

ချင်းဒါယကာ ဒါယိကာမ

ကျွန်တော် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်တွင် ရှင်ပြုပြီး ကိုရင်ဝတ်လျက် ၅ နှစ်ကြာသည့်တိုင်အောင် ကိုရင်ဘဝ ဖြင့်နေခဲ့ရာ ထိုအချိန်တွင် ကိုချစ်စုနှင့်မချာတော့ဟူသော ချင်းဇနီးမောင်နှံတို့သည် ကျွန်တော်၏ဆွမ်းဒါယကာ ဒါယိကာမများ ဖြစ်ကြပေသည်။

သူတို့သည် ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့အနီး ချင်းရွာတရွာမှဖြစ်၍ မချာတော၏ဖခင်ကြီးမှာ ထန်းတက်၊ ပေတက် သည့်အလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်လေရာ ကျွန်တော်တို့ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ပေပင်ကြီးက အဖူးထွက်လျက် ပေရည်ရအောင် လုပ်ရန် မချာတောတို့သားအဖ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ လာရောက်နေထိုင်ကြ၏။ ချင်းလူမျိုး ကိုချစ်စုသည်လည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် တည်းခိုနေထိုင်ရင်း ချင်းအမျိုးသမီးမချာတောနှင့်အကြောင်းပါ ကြကာ ကျွန်တော်၏ဆွမ်းဒါယကာ ဒါယိကာမများ ဖြစ်နေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၄-ခုနှစ်က ဖြစ်၏။ ပြည်မြို့ ကိုးသောင်းရပ်တွင် နေသော ချင်းမကလေး မိုင်အေးသန်းထံမှ ကျွန်တော်ထံသို့ စာတစောင် ရောက်လာ၏။

ဆရာကြီးရှင်-

ကျွန်မသည် ချင်းအမျိုးသမီးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ၏ဖခင်မှာ လက်သမားလုပ်ရလျက် မိခင်မှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကလေးများ ရောင်းစားရသူ ဆင်းရဲသားများဖြစ်ကြပါသည်။

ကျွန်မ ၁၀တန်းအောင်သောအခါ မိဘများက ရှိသည့်ယာကလေးများရောင်းချပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် တွင် ထားခဲ့သည်မှာ တတိယနှစ်အောင်သည်အထိ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုနောက်ဆုံးနှစ်ဖြစ်သော စတုတ္ထနှစ်တွင် မိဘများမှာ ရောင်းချစရာ ပစ္စည်းများလည်း မရှိတော့သဖြင့် ကျွန်မကို ကျောင်းဆက်မထားနိုင်တော့ပါ။

ကျွန်မမှာ တာဝင်ကနီးမှ အခက်ကြုံနေရပါသည်။ ဆရာကြီးကို ကျွန်မ အကူအညီတောင်းလိုသည်မှာ ကျွန်မကြိုးစားပြီး ဝတ္ထုကလေးများ ရေးကာ ဆရာကြီးထံပို့ချင်ပါသည်။ ကျွန်မ၏ဝတ္ထုများကို မဂ္ဂဇင်းများတွင် ပါအောင် ဆရာကြီးက ကျေးဇူးပြု၍ ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ ဝတ္ထုရေးခရသောငွေနှင့်ကျွန်မကျောင်းဆက်နေရန် ဖြစ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်း စာပေဟောပြောပွဲများတွင် ဆရာကြီးကို တွေ့မြင်ဖူးပါသည်။ ဆရာကြီးသည် သူ တပါးအား အကူအညီပေးတတ်သည်ဟုကြားဖူးပါသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အကူအညီတောင်းရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ရှင်။

ဆရာကြီး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။

မိုင်အေးသန်း

ကိုးသောင်းရပ်

ပြည်မြို့။

မိုင်အေးသန်း၏ စာထဲတွင်ပါသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်သည် သူတပါးအား ကူညီလိုသောဆန္ဒပြင်းပြသူ ဖြစ်သည့်အပြင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ချင်းသွေးပါသဖြင့် ချင်းမကလေးကို ပိုမိုကူညီလိုသည့်ဆန္ဒ ပြင်းထန်လှ ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မိုင်အေးသန်းနေသည့်ပြည်မြို့သို့ စရိတ်ကုန် လူပန်းခံကာ မီးရထားဖြင့် လိုက်ပါသွားပါ သည်။ ပြည်မြို့ မီးရထားဘူတာမှ ဆိုက်ကားစီးကာ ကိုးသောင်းရပ်သို့ လာခဲ့လျက် မိုင်းအေးသန်းတို့အိမ်သို့ မေးစမ်းသွားရာ မိုင်အေးသန်းတို့သားအမိ သားအဖသုံးယောက်က ဝမ်းသာလှိုက်လှစွာ ကြိုဆိုကြပါသည်။

ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ၏။

"မအေးသန်း စာရလို့ အကျိုးအကြောင်း သိရပါတယ်၊ ကျောင်းစရိတ် ရအောင် မအေးသန်းက စာ ရေးမယ်။ ဝတ္ထုရေးမယ်။ နောက်ပြီးတော့ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲ ထည့်ပြီး စာမူခရတဲ့ငွေနဲ့ကျောင်းနေမယ်ဆိုတာ ရည် ရွယ်ချက် အင်မတန် ကောင်းပါတယ်"

"သို့သော် တကယ်လက်တွေ့အကောင်အထည် ပေါ်ဖို့ကတော့ မလွယ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မအေးသန်းက ဝတ္ထုရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေကို ပို့ပါပြီတဲ့။ မအေးသန်းဝတ္ထုကို အယ်ဒီတာတွေက ကြိုက်ချင် မှကြိုက်မှာပေါ့။ တကယ်လို့ ကြိုက်ပါပြီ။ ရွေးပါပြီထားဦးတော့ မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ ဘယ်တော့မှပါမယ်ဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး။ ပါပြန်တော့လဲ စာမူခကို သူတို့ပေးချင်တဲ့အချိန်မှာ ပေးချင်သလောက် ပေးတာကိုပဲရမယ်။ ပုံ သေမဟုတ်ဘူး"

"မအေးသန်း ကျောင်းနေစရိတ်က တလ နှစ်ရာကုန်တယ်ပဲ ထားပါတော့။ မအေးသန်း စာရေးတဲ့အ တွက် တလနှစ်ရာ မှန်မှန်ရချင်မှရမှာ။ မရဖို့က များပါတယ်။ နာမည်ရှိပြီးစာရေးဆရာတွေတောင် စာရေးခ အမြဲပုံသေရနေတာ မဟုတ်ဘူး။ စာရေးခနဲ့ပဲ ကျောင်းနေနိုင်တယ်ထားဦးတော့။ ကျောင်းနေစဉ်မှာ စာရေးရ တာက တဘက်၊ ကျောင်းစာကျက်ရ ဖတ်ရတာက တဘက်နဲ့မနိုင်မနင်းဖြစ်ပြီး စာမေးပွဲ မအောင်ပဲနေမှာ တောင် စိုးရတယ်"

"ဒီတော့ အစိုးရထံက ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေး (စတိုင်ပင်)ရအောင် ကြိုးစားဖို့သင့်တယ်"

"ကျွန်မကြိုးစားပါတယ်။ ရဖို့မလွယ်ဘူးလို့ သက်ဆိုင်ရာအရာရှိက ပြောပါတယ်"ဟုမိုင်အေးသန်းက ပြော၏။

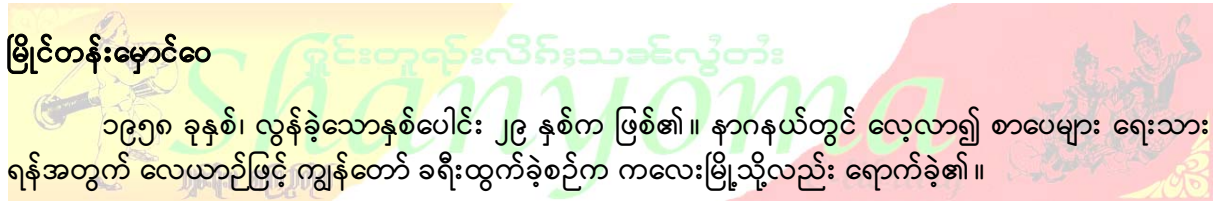
"အဲဒီသက်ဆိုင်ရာအရာရှိထံကို မင်းနဲ့ငါ သွားပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတောင်းပန်ရအောင်"ဟု ကျွန်တော်က ပြောကာ ထိုအရာရှိထံသို့ ကျွန်တော်နှင့်မိုင်အေးသန်းတို့ သွားကြကာ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ တောင်းပန်သည်။

အရာရှိက ပြော၏ "ရဖို့မလွယ်ပါဘူး။ ပညာထူးချွန်ခြင်း၊ အောင်မှတ်များခြင်းကိုလည်း ထည့်ပြီးစဉ်း စားပါတယ်။ မိုင်အေးသန်းက အောင်တော့ အောင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အောင်ရုံပဲ ရှိတယ်။ ထူးထူးချွန်ချွန် အောင်တာ မဟုတ်လို့ ပညာသင်ထောက်ပံ့ကြေးရဖို့ မလွယ်တာပါ"ဟု ရှင်းပြသည်။

ကျွန်တော် ပြည်မြို့က ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် "ချင်းမကလေး၏ပညာရေး"ဟူသော အမည်ဖြင့် မိုင်အေး သန်း၏အခြေအနေအဖြစ်အပျက် စုံလင်စွာ ကရုဏာရသပေါ်အောင် ရေးသားပြီး ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် အမြန် ဆုံးထည့်သွင်းရာ ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း၊ စိန့်မေရီဒိုင်အိုစီဇင် မိန်းကလေးကျောင်းဆရာမကြီးဒေါ် ခင်ခင်ခေါ် စာရေးဆရာမကြီးမယ်ခကွေးက မိုင်အေးသန်း၏ပညာရေးအတွက် ငွေ-၃၀၀ ထည့်ဝင်လှူဒါန်း၏ ထို့အတူပင် အခြားသောစေတနာရှင်အသီးသီးတို့ကလည်း လှူဒါန်းကြရာ စုစုပေါင်း ငွေ-၃၀၀၀(သုံးထောင်) ကျော်ရလေသည်။

မိုင်အေးသန်းအတွက် ပညာသင်စရိတ် လုံလောက်ပြီဖြစ်သဖြင့် တက္ကသိုလ်နောက်ဆုံးနှစ်တွင် ပညာ ဆက်လက်သင်ကြားနိုင်ပေပြီ။ မိုင်အေးသန်း ပို၍ ကံကောင်းသည်မှာ အစိုးရကလည်း ပညာသင်စရိတ် ထောက်ပံ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဤစာကို ရေးသည့် ၁၉၈၇ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် မိုင်အေးသန်း ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာပြီး ကျွန်တော့်ထံ ဝင်ရောက်ကာ ယခုအခါ ဝက်ထီးကန်တွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးဖြစ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသဖြင့် ဝမ်း သာရပေသည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၉ နှစ်က ဖြစ်၏။ နာဂနယ်တွင် လေ့လာ၍ စာပေများ ရေးသား ရန်အတွက် လေယာဉ်ဖြင့် ကျွန်တော် ခရီးထွက်ခဲ့စဉ်က ကလေးမြို့သို့လည်း ရောက်ခဲ့၏။

ကလေးမြို့မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင် မှိုင်းမှုန်ပြာဝေ၊ တိမ်ခြေထိမှု၊ မြင့်မားလှသည့်ချင်းတောင်တန်း ကြီးကို မြင်ရသောအခါ ရှေးသီချင်းတပုဒ်ကို သတိရလျက် သီဆိုမိပါသည်။

"မြိုင်တန်းမှောင်မေ...တောင်သေလာကြော...လွမ်းဖွယ်ပေါ...သခွားတော...တို့တောင်ယာတောမှာ လ...လွမ်းဖွယ်တွေပေါလှပါဘိသလေး..."

ချင်းနှင့်မြန်မာ ညီနောင်သာ

ချင်းလူမျိုးများသည်လည်း မြန်မာလူမျိုးများကဲ့သို့ပင် တိဘက်-မြန်မာအနွယ်မှ ဆင်းသက်လာကြသူ များ ဖြစ်သဖြင့် တမျိုးတည်း၊ တနွယ်တည်း၊ တသွေးတည်း၊ တသားတည်း၊ ညီနောင်ရင်းချာများပင် ဖြစ် သည်။

ချင်းနှင့်မြန်မာမှာ သွေးတူသားတူများဖြစ်ကြသဖြင့် ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်ချင်းလည်း တူ၏။

တမျိုးတည်းသော ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားလျက် မည်သူက ချင်း၊ မည်သူက မြန်မာဟုခွဲခြား၍ မရ တော့ချေ။

ယင်းသို့ သွေးတူ မွေးတူဖြစ်သည့်အတိုင်း "အရေးကြီးလျှင် သွေးနီမမှ"ဟူသောစကားနှင့်အညီ အမျိုးသားရေးကိစ္စ၊ နိုင်ငံရေးကိစ္စများ ကြုံလျှင် ဥမကွဲ သိုက်မကွာ ဆိုသလို ညီညီညွတ်ညွတ် ခိုးတူပေါင်းဖက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၈၈၅-ခုနှစ်တွင် သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးနောက် တနိုင်ငံလုံး သူတပါးကျွန်ဖြစ်ရတော့မည့်ကိစ္စတွင် ချင်းလူမျိုးတို့သည် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကို သက်စွန့်ဆံဖျား တော်လှန်ပုန်ကန်ခဲ့ကြသည်။

ထို့အတူပင် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလနှင့်မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲများတွင် ချင်းနှင့်မြန်မာ လက်တွဲ၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

ချင်းလည်းမြန်မာ၊ မြန်မာလည်း ချင်း၊ သွေးသားချင်း ညီနောင်ရင်းတို့သာတည်း။

နယ်ချဲ့ပယောဂ

တိုင်းတပါးသား အရင်းရှင်နယ်ချဲ့သမားတို့၏ပယောဂကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် လူမျိုးကွဲတို့ အုပ်စိုးမှုကို နှစ်-၁၀၀ ခန့်ခံခဲ့ရ၏။

ယင်းသို့ နှစ် ၁၀၀ ခန့် ကျွန်တိုင်းနစ်နဲရသည့်အခိုက်အတန့်တွင် တိုင်းခြားသားတို့က တိုင်းခြားအယူဝါဒဘာသာကို မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့အား ဟောကြားသိမ်းသွင်းခဲ့ကြသဖြင့် အချို့သောချင်းအမျိုးသားတို့နှင့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မြန်မာတို့မှာ "ဘုရားသွားအတူ ကျောင်းတက်အတူ"မဖြစ်ရသည့်အတွက် ကျွန်တော့်အနေဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်မိပါသည်။

"တို့ညီနောင်ချင်း၊ လည်ပင်းဖက်ကာ၊ ကျောင်းတော် ဝိဟာရသို့ အတူသွား၊ ဘုရားတွေအတူဖူး၊ ဗုဒ္ဓ၏တရားထူးတရားမြတ်တွေကို အတူနာကြားကျင့်ကြံချင်ပါဘိတော့သည်"ဟုကျွန်တော် တောင့်တဆုတောင်းမိပါသည်။

သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ချင်းလူမျိုးမြောက်မြားစွာလည်း ရှိကြသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရပါ၏။

တောင်တန်းသာသနာပြုဆရာတော်အရှင်ဥတ္တမသာရ အစရှိသော သာသနာပြုဆရာတော်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ချင်းလူမျိုးများမှာ များသည်ထက် များလာသဖြင့် ဝမ်းသာရွှင်ပျ သာဓုခေါ်ရပါသည်။

စာပေ

ချင်းစာပေမှာ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာဖြင့် ရေးသားထားရာ မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ရေးသားနိုင်အောင် တီထွင်သင့်သည်ဟုထင်ပါသည်။

- သို့မှသာ ငါတို့ချင်းနှင့်မြန်မာဟာ
- လူမျိုးချင်းတူ၊
- သွေးသားချင်းတူ၊
- အယူဘာသာချင်းတူညီပြီး

စာပေချင်းလည်း တူတယ်ဟုဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကား၊ သွေးစည်းညီညွတ်သောစကား မြွက်ကြားနှစ်
သိမ့်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရန်အောင်

